

FÂDİL SÂLİH ES-SÂMERRÂÎ

Kavramların İzinde:
Dil, Belagat ve Anlam

İBRAHİM
SÛRESİNDEKİ
BEYÂNÎ İŞİLTİLER
ve İLAVE SORULAR

ÇEVİRMEN:

FATMA SERAP KARAMOLLAOĞLU

FATMA SERAP KARAMOLLAOĞLU

1955 doğumlu Fatma Serap Karamollaoğlu, Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden mezun olduktan sonra çeşitli eğitim ve seminerlere katılarak İslâmî temel eğitimini tamamlamıştır. Eş zamanlı olarak ailesinde de aldığı sıkı ve süreli yazı icazeti almıştır. Bu esnada farklı eğitim metodlarıyla Arapça dersleri almış ve ders vermiştir. Yaptığı Kur'an çalışmalar arasında Kur'an'da geçen kelimelerin pek çoğunun Türkçede kullanıldığını görmek ve bu avantajı kullanarak yepyeni ve kısa sürede Kur'an'ı anlamayı sağlayan bir Arapça Eğitim Metodu geliştirmiştir.

Hedefini "Günlük Kur'an Okuma Alışkanlığı Edindirmek ve Kur'an'ı Anlamaya Çalışmak" olarak tanımladığı "Kur'an Seferberliği" projesinin kurucusudur. "Kur'an Seferberliği" web sitesinde her gün okunacak bir Kur'an sayfası Arapçası, meali, kırık meali, tefsiri, varsa beğiş, nahiv-belagat-kelime bilgisi notları, günün mesajı ve duasıyla birlikte paylaşılmaktadır.

25 yıl boyunca kendi yetiştirdiği öğretmenler ile 10.000'den fazla öğrenciye ders vermiştir. Yazarımızın tamamı Kur'an'ı anlamak, Kur'an Tefsiri ve Kur'an Belagatıyla ilgili telif ve tercüme olarak yayınlanmış 22 kitabı bulunmaktadır.

Eserleri:

- Beyani Tefsir Yolu, İşaret Yayınları, 2022
- Briçten Belagata: F. Serap Karamollaoğlu Hatıratı, Nevin Meriç, İşaret Yayınları, 2021
- Hâ-Mim Süreleri Belagi Tefsiri 1: Gâfir Süresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2016
- Hâ-Mim Süreleri Belagi Tefsiri 2: Fussilet Süresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2016
- Hâ-Mim Süreleri Belagi Tefsiri 3: Şûra Süresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2017
- Hâ-Mim Süreleri Belagi Tefsiri 4: Zuhruf Süresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2017
- Hâ-Mim Süreleri Belagi Tefsiri 5: Duhan Süresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2018
- Hâ-Mim Süreleri Belagi Tefsiri 6: Câsiye Süresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2020
- Hâ-Mim Süreleri Belagi Tefsiri 7: Ahkâf Süresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2020
- Hastalıkla Arınma (Tercüme), Özgü Yayınevi, 2010
- Kur'an'ın Beyanî Sırları, İşaret Yayınları, 2023
- Kur'an'ın Edebi Dili Lafız-Mana Uyumu (Tercüme), İşaret Yayınları, 2016
- Kur'an'ın Harikulâde Kelimeleri, Cezve Kitap, 2021
- Vakafât Düşündüren Ayetler (Tercüme), İşaret Yayınları, 2020
- Kur'an-ı Kerim'deki Bütün Dua Ayetleri, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'an Merkezli Arapça Dersleri 1, Kur'an'ın Merkezindeki Türkçe Kelimeler, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'an Merkezli Arapça Dersleri 2, Kur'an'ı Anlayarak Okuma Rehberi, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'an Merkezli Arapça Dersleri 3, Kur'an'ı Anlayarak Okuma Rehberi, Uygulama Kitabı, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'an Merkezli Arapça Dersleri 4, Bakara Süresi Eşliğinde Kur'an Dilbilgisi-I, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'an Merkezli Arapça Dersleri 5, Bakara Süresi Eşliğinde Kur'an Dilbilgisi-II, Albaraka Yayınları, 2024
- Kur'an Işığında Belagat Dersleri: Meanî İlmi, Albaraka Yayınları, 2024
- Kur'an Işığında Belagat Dersleri: Bedî İlmi, Albaraka Yayınları, 2024
- Kur'an Işığında Belagat Dersleri: Beyan İlmi, Albaraka Yayınları, 2024
- Kur'anî Tabirler, Albaraka Yayınları, 2024

FÂDİL SÂLİH ES-SÂMERRÂÎ'NİN HAYATI VE İLMÎ KİŞİLİĞİ

Tam adı Fâdıl b. Sâlih b. Mehdi b. Halil el-Bedri'dir. Sâmerrâ'da ekonomik yönden orta halli, dini ve sosyal yönden ise büyük bir ailede 1933 yılında doğmuştur. Babasının onu, ilk yaşlarda Kur'an'ı öğrenmesi için götürdüğü Sâmerrâ Hasan Paşa Camii'nde kısa sürede Kur'an'ı hıfz etmiştir.

İlk ve orta öğrenimini Sâmerrâ'da tamamlamıştır. 1953 yılında ise Bağdat Azamiye Eğitim Enstitüsünden mezun olduktan sonra Bağdat'ın Beled kazasına öğretmen olarak atanmıştır. 1961 yılında Bağdat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Arap Dili bölümünde lisans öğrenimini tamamlayarak lisede öğretmenlik yapmaya başlamıştır. Bağdat Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde açılan ilk yüksek lisans programını tamamladıktan sonra Bağdat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Arap Dili bölümüne araştırma görevlisi olarak atanmıştır. 1968 yılında Kahire Ayn Şems Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap Dili bölümünde doktorasını tamamladıktan sonra Irak'a dönerek Eğitim Fakültesindeki görevine devam etmiştir. Aynı üniversitede 1972 yılında doçent, 1979'da da profesör olmuştur.

1979 yılında Kuveyt Üniversitesi Arap Dili bölümünde ders verdikten sonra tekrar Irak'a dönmüştür. Bağdat Üniversitesinde yaklaşık kırk yıl nahiv hocalığı yaptıktan sonra 1998 yılında emekliğe ayrılmıştır. 1999 yılında Birleşik Arap Emirliklerine giden Sâmerrâî, Acman Üniversitesinde bir yıl çalıştıktan sonra Şârika Üniversitesine intikal ederek burada nahiv ve Kur'anî anlatım (et-Ta'biru'l-Kur'ânî) derslerini vermeye başlamıştır. Bu sırada gelen bir teklif üzerine Şârika televizyonunda Lemesât Beyaniyye isimli programda Kur'an'ın beyanî inceliklerini anlatmaya başlamıştır.

İlmî Kişiliği:

Fâdıl Sâlih es-Sâmerrâî, İslâm dünyasında Kur'an'ın anlatım üslûbunu ele alan çalışmalarıyla tanınan tefsir, dil ve nahiv âlimidir.

Henüz fakültede öğrenciyken *Nidâur-Rûh fi'l İmân Billâh ve'l-Yevmi'l-Âhir* isimli ilk kitabını telif etmiştir. Bu eserini inanç ile ilgili kaleme aldığı *Nübüvvetü Muhammed mine'ş Şekki ile'l-Yakin* isimli eseri takip etmiştir. Sâmerrâî, o dönemde ezici ateizm dalgasının etkisiyle gençler arasında yayılan şüpheleri gidermek için bu kitabı yazdığını belirtmektedir.

Yazımı on yıl süren *Meâni'n-Nahvi* adlı eserinden sonra *Ta'biru'l-Kur'ânî* isimli bu eserini telif etmiştir.

Farklı birçok okuma yoluyla elde ettiği belâgat birikimini Kur'an tefsirine tatbik etmiştir.

Beyanî Tefsir Metodu:

Çağdaş İslâm dünyasındaki tefsir hareketi, daha geniş ufuklu, daha derin yansımaları olan, çağdaş düşünceye daha uygun ve tefsir mirasına daha çok katkısı olan bir yönelişe tanık olmuştur. O da belagat, fesahat, ses ve ifade güzelliği yönünden Kur'an'ın beyanî icazını ortaya koyan beyanî tefsir yönelişidir. Bu tefsir; Kur'an'ın ifade üslûbuna dair incelikleri açıklayan bir tefsirdir.

Beyanî tefsir, genel tefsirden bir cüz olup sanatsal açıdan takdim-tehir, hazif-zikir, teşâbüh-ihtilaf ve bir lafzı diğerine tercih etme gibi ifade üslûbuyla ilgili incelikleri ortaya çıkaran bir tefsir çeşididir. Beyanî tefsiri, kuralları belirlenmiş genel bir metot olarak ortaya

koyan Emin el-Hûli ile zevcesi ve metodunun takipçisi “Bintü’ş Şâti” müstear ismiyle meşhur Ayşe Abdurrahman olmuştur. Beyanî tefsir; düşünce, ilim ve metot şeklinde üç aşamadan geçmiştir. Peygamber, Sahabe ve Tabiûn’un bu alandaki katkıları düşünce aşamasını; tedvin döneminde Ebu Ubeyde, Ferrâ ve Câhiz’in tefsir alanındaki çalışmaları ilim aşamasını; 20. yüzyılda Emin el-Hûli’nin ve Âişe Abdurrahman Bintü’ş Şâti’nin çalışmaları da metot aşamasını oluşturmuştur.

Emin el-Hûli ve Bintü’ş Şâti’den sonra beyanî tefsir metodunun çağımızdaki en önemli temsilcisi Fâdil Sâlih es-Sâmerrâî’dir. Sâmerrâî, beyan kavramının, beyanî araştırmalarda kullanılan yaygın anlamına bağlı kalmamış beyanı en geniş anlamıyla ele almıştır. Kendinden öncekilerin ortaya koydukları ilkelere, Kur’ânî anlatımın sırlarını ve hikmetlerini açıklamayı eklemiştir; Beyanî tefsir yapacak kişinin ihtiyaç duyacağı hususları da ortaya koymuştur. Sâmerrâî, beyanî tefsir konularına takdim ve tehir, hazif ve zikir, teşâbüh ve ihtilaf gibi yeni konular eklemiştir; Kur’ânî anlatımın anlaşılmasına yardımcı olan unsurların tümünü Kur’ânî beyanın kapsamında değerlendirmiştir.

Eserleri:

Tefsir ile İlgili Eserleri:

1. Alâ Tariki’t-Tefsiri’l-Beyani:

Kitap 4 ciltten oluşmaktadır. Sâmerrâî, kitabın birinci cildinde tefsir ve beyanî tefsirin tanımına, beyanî tefsir yapacak kişinin ihtiyaç duyacağı hususlara ve Kur’ân’ın anlatım üslûbundaki benzerlik (teşâbüh) ve farklılık (ihtilâf)lara yer verdikten sonra sırasıyla Felak, Nâs, İhlas, Kevser, Kureys, Duha, Leyl, İnsan, Saff ve Hadid Sûrelerinin tefsirini yapmaktadır.

Kitabın ikinci cildinde Yâsin ve Lokman; üçüncü cildinde Hûd; dördüncü ve son cildinde ise Enbiya Sûresi’nin beyanî tefsirine yer vermektedir.

2. Dirâsetu’l-Müteşâbihî’l-Lafziyyi min Âyi’t-Tenzil fi Kitâbi Milâki’t-Te’vil:

Sâmerrâî bu kitabında Ebû Cafer İbnu’z-Zubeyr el-Ğırnâtî (ö. 708/1308)’nin “Milâku/t-Te’vil” isimli eserindeki müteşâbih ayetler konusu üzerinde durmakta ve müellifin bu ayetleri ele alış biçimini ve bunlarda takip ettiği metodu değerlendirmektedir.

3. Belâğatu’l Kelime fi’t Ta’biri’l Kur’ânî:

Bu kitap, müellifin ifadesiyle Kur’ân’daki kelime (müfred) yapısını incelemektedir. Müellif, bu konunun, Kur’ân belagatıyla veya müteşâbih konusuyla ilgilenen araştırmacılar tarafından ele alınmaması, kendisinden önceki araştırmacılar tarafından kısmen ele alınmasına rağmen asıl maksadı yansıtmaması ve son olarak Kur’ân kelimesinin kullanımına dair müstakil eserler yazılmaması sebebiyle bu kitabı telif ettiğini belirtmektedir. Kitap sırasıyla zikir-hazif, ibdâl, aynı kökten gelen farklı vezindeki kelimelerin Kur’ân’daki kullanımları ve ifade ettikleri mana, edilgen (mebni li’l-meçhul), vâf, müfred-tesniye-cemi, irab dışı hareke, kelimelerin birbirinin yerine kullanılması (te’âvuru’l-mufredât) konularını incelemektedir.

4. Es’iletun Beyaniyyetun fi’l-Kur’ânî’-Kerim 1 ve 2:

Sâmerrâî, bu kitaplarında bir kısmı mektup yoluyla bir kısmı da “Lemesât Beyaniyye” programında kendisine yöneltilen 100 soruyu cevaplamaktadır.

5. Lemesâtun Beyaniyyetun fi Nusûsin mine’t-Tenzil:

Bu eser, bir kısmı müellife sorulan, diğer bir kısmı da müellifin, beyanî yönünü açıklamak için seçtiği Kur’ân-ı Kerim ayetlerinden oluşmaktadır.

6. *Tabirü'l-Kurâni:*

Samerrâi, Kur'ânî anlatımın, maksatlı edebi bir anlatım olduğunu; ihtiva ettiği her lafzın ve hatta her harfin bu maksatlı ve edebi anlatıma uygun olarak vaz edildiğini ve bu hususun sadece tek bir ayet ve sûreyle sınırlı olmayıp Kur'ân anlatımının tamamında gözetildiğini vurgulamak amacıyla bu eseri telif ettiğini belirtmektedir.

7. *min-Esrâri' Beyani'l-Kurâni:*

Kitap, Kur'ân'da geçen bazı master ve sıfatların yanı sıra eşanlamlı (müterâdif) gibi görünen fakat her biri kendi içinde bir anlam ve edebi incelik ifade eden kelimeler üzerinde durmaktadır.

8. *et-Tenâsubu Beyne min-Esrâri'-Beyani'l-Kurâni's-Suveri fi min-Esrâri'l-Beyani'l-Kurâni'l-Muftetehi ve min-Esrâri'l-Beyani'l-Kurâni'l-Havâtim:*

Bu kitap sûrelerin başı ve sonu arasındaki uyumu, elimizdeki mushaf tertibine göre incelemektedir. Bu kitap, Kur'ân'ın bütünlüğünü inkâr edenlere bir reddiye mahiyetindedir.

9. *Kabesâtun mine'l-Beyani'-Kurâni:*

Yazar bu kitabında Kur'ân'dan seçtiği bazı ayetleri beyanî yönden incelemekte ve bu ayetlerin sûrenin genel konusu içerisindeki mükemmel konumuna, öncesinde ve sonrasındaki ayetlere ve ihtiva ettiği yüksek beyanî inceliklere işaret etmektedir.

10. *Esrâru'l-Beyan fi't-Ta'biri'l-Kurâni:*

Kitap, Sâmerrâi'nin 2002 yılında Dubai Uluslararası Kur'ân-ı Kerim Ödülü etkinlikleri kapsamında yaptığı bir sunumdan oluşmaktadır.

11. *Idâatün Beyaniyyetün fi Tefsiri Sûreti İbrâhim:*

Aynı metotla yaptığı İbrahim Sûresi tefsiridir.

Dil ve Edebiyat İle İlgili Eserleri:

1. *İbn Cinnî en-Nahvi:*

Sâmerrâi'nin yüksek lisans tezidir.

2. *Dirâsâtun-Nahviyyetu ve'l-Luğaviyyetu 'inde'z-Zemahşeri:*

Sâmerrâi'nin doktora tezidir.

3. *Ebu'l-Berekât İbnu'l-Enbâri ve Dirâsâtuhu'n-Nahviyye:*

4. *Tabkikâtun Nahviyye:*

Sâmerrâi, bu kitabın telif amacını şöyle dile getirmektedir: “Bunlar asrımızda çokça konuşulan nahiv konularıdır. Bunlardan bazıları, nahivcilerin içtihatıta hata ve yanılığa düşüp sağlıklı hüküm yürütmeye muvaffak olmadıkları konulardır.”

5. *Me'âni'-Ebniyyeti fi'l Arabiyye:*

Bu kitap -müellifin deyimiyle- dil araştırmalarında son derece önemli bir konuyu ele almaktadır. Kelimelerin yapısını ve delalet ettikleri manaları araştıran önemli bir eserdir.

6. *Me'âni'n-Nahvi:*

Sâmerrâi'nin nahivle ilgili dört ciltten oluşan eseridir.

Yazara göre zorunlu olarak bir “nahiv fıkhi”na ihtiyacımız bulunmaktadır. Zira manayla ilgili bazı konular, nahiv ve belagat âlimleri tarafından ele alınmış olsa da bunların çoğu detaylı bir incelemeye tâbi tutulmamıştır. Sâmerrâi, nahiv fikhına dair mütevazı bir çalışma olarak nitelediği bu kitabı telif etme amacının, nahvin hükümlerini toplamak ve açıklanmış kaideleri zikretmek değil, Arap cümlesini yorumlamak ve çoğu

nahiv kitaplarında bulunmayan muhtelif terkiplerin manalarını açıklamak şeklinde özetlemektedir.

Yazar, on yıldan fazla süren bu çalışmasında ilk kaynağının Kur'an-ı Kerim olduğunu, ayetleri konulara göre sıraladığını, bunlardaki ifade farklılıklarını ve her ibarenin geçtiği bağlamı incelediğini ve bunlara ek olarak dil, nahiv, belagat, tefsir ve Kur'an ilimleri kaynaklarından istifade ettiğini belirtmektedir.

7. *el-Cümletu'-Arabîyyetu Telifuhâ ve Aksâmuhâ:*

Bu kitap, Sâmerri'nin; Arap cümlesinin hükümleri, özellikleri, kuruluşu ve manayla bağlantısına dair kaleme aldığı iki kitaptan birincisidir.

8. *el-Cümletu'l-Arabîyyetu ve'l-Mânâ:*

Sâmerri, kitabın telif amacını önsöz kısmında şöyle dile getirmektedir: "Arap dili ve incelikleri hakkında bilgi sahibi olan herkes, bu büyük dilin; manaları ifade etmedeki inceliğini, anlatımsal alanının genişliğini, manaları üretmede ve onlara genişlik kazandırmadaki muazzam potansiyelini ve icaz derecesine varan sanatsal edebi üstünlüğünü de bilmektedir. Arap cümlesi ve mana üzerinde durduğum bu kitabımda söz konusu dil inceliklerinden bazılarını açıklamaya çalıştım."

Diğer Eserleri:

1. *Nidâ'ur-Rûh fi'l-İmâni Billâbi ve'l-Yevmi'l-Âhir:*

Sâmerri bu kitabında, insanların; dünyaya meylederek hayatın manevi boyutunu ihmal ettiklerini ve hakkı unutup doğru yoldan sapmalarına neden olan bir karanlığın içine düşüklerini belirtmektedir.

2. *Nübüvvetü Muhammed Mine's-Şekki ile'l-Yakin:*

Kitap, takdim yazısını kaleme alan Abdülkerim Zeydân'ın da ifadesiyle İslâm'ın diğer dinlere üstünlüğünü ve Hz. Muhammed'in (s.a.) nübüvvetini kanıtlamayı hedeflemektedir

Televizyon Programları:

Lemesât Beyaniyye:

Birleşik Arap Emirliklerinde yayın yapan Şârîka Televizyonu kanalında, Kur'an-ı Kerim'in beyan icazını açıklamak üzere haftalık olarak canlı ve soru-cevap şeklinde yayınlanan bir programdır.

Şiirleri:

Sâmerri şair olmasına rağmen bu yönüyle tanınmamıştır. Ellili yıllarda başladığı şiir yazımını 1965 yılında terk etmiştir. Şair kimliğiyle tanınmak istemediği için şiirlerini bir kitapta toplamamıştır.¹

¹ Beyani Tefsir Metodu, -Fâdil Sâlih es-Sâmerri Örneği-, Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Mehmet Sait Şimşek, Hazırlayan İzzet Marangozoğlu, 108106023006, Konya, 2015.

İÇİNDEKİLER

ÇEVİRMENİN ÖNSÖZÜ	11
MUKADDİME.....	13
İBRAHİM SÜRESİ TEFSİRİNE GİRİŞ.....	15
İBRAHİM SÜRESİ TEFSİRİ.....	27
1. Ayet	27
2. Ayet	36
3. Ayet	44
4. Ayet	52
5. Ayet	56
6. Ayet	61
7. Ayet	67
8. Ayet	72
9. Ayet	76
10. Ayet.....	83
11-12. Ayetler	89
13-14. Ayetler	95
15-17. Ayetler	103
18. Ayet.....	114
19-20. Ayetler	117
21. Ayet.....	121
22. Ayet.....	126
23. Ayet.....	133
24-25. Ayetler	136
26. Ayet.....	141
27. Ayet.....	144
28-30. Ayetler	148
31. Ayet.....	153
32-34. Ayetler	158
35-36. Ayetler	167
37-38. Ayetler	171
39. Ayet.....	180
40-41. Ayetler	183
42-43. Ayetler	189
44-45. Ayetler	194

46. Ayet.....	201
47. Ayet.....	204
48. Ayet.....	206
49-50. Ayetler.....	211
51-52. Ayetler.....	214
BEYÂNÎ SORULAR VE CEVAPLAR.....	219
TERİMLER SÖZLÜĞÜ.....	247
KAYNAKÇA.....	253

ÇEVİRMEN ÖNSÖZÜ

Kur’ân’ı anlayarak okumaya duyduğum derin iştihakla çıktığım bu yolda, ilk dönüm noktalarından biri hocamızın şu sözü oldu:

“Belagat bilmeyen birinin, Kur’ân’la ilgilendiğini söylemeye hakkı yoktur.”

Bu söz içime işledi ve belagat ilimlerinin peşine düştüm. 2000’li yıllara yaklaşırken İstanbul gibi bir şehirde bile ulaşabildiğim tek kitap, *Telhis* adlı özet bir belagat eseri idi. Ama belagat gibi kolay anlaşılmayan bir ilmin özetlenmiş hâliyle yola koyulmak başlı başına zordu. Daha zor olanı ise bu kitabı anlamama yardımcı olacak bir hoca bulmaktı.

O dönemin şartlarında iletişim bugünkü kadar kolay değildi ama samimi bir niyetle çıkılan yolda Allah yardımını gönderiyor. *Telhis*’i tercüme eden hocamızın izini öğrencilerimden biri sayesinde buldum ve nihayet derslerine başladım. O derslerin kapısından *Emsile-Binâ* kitaplarıyla girmek zorunda kalmak ilk bakışta ümit kırıcı olsa da hedefim netti: Kur’ân dilini derinlemesine kavramak.

Zorlu ama çok kıymetli bir süreç başladı. Haftalık sözlülerle hızla ilerledik. Aynı dönemde umre seyahatlerinde belagat ve Kur’ân ilimlerine dair ne bulduysam topladım. Kitaplar çoğaldı, notlar arttı, merak büyüdü. Zamanla öğrencilerime bu ilimleri aktarırken sadece anlamaya değil anlatmaya da odaklandım.

Bir yandan ders hazırlığı için Arapça metinleri çeviriyor, önemli yerleri işaretliyor, sadeleştiriyor, örnekler ekliyordum. Sonra fark ettim ki bu çalışma sadece benim için değil, birçok insan için yol gösterici olabilir. Böylece bu notların kitaplaşması fikri doğdu.

O zamana kadar sadece iki kitap çalışmam olmuştu:

1) *Kur’ân-ı Kerim’deki Bütün Dua Ayetleri* ki bu kitap önce kendi ihtiyacımdan doğmuştu.

2) *Lemesâtü Beyâniyye* – Fâdıl Sâlih es-Sâmerrâî'yi tanımama vesile olan kıymetli eserini Türkçeye kazandırma niyetiyle yaptığım ilk tercüme.

Fakat şimdi, kendi kalemimle ve yoğun emekle ortaya koyduğum bir belagat çalışmasının meyvelerini alıyorum. Allah'ın izniyle hedefime ulaştım; kitaplarımız basıldı, dersler açıldı, binlerce öğrenciyle bu ilimleri paylaşmak nasip oldu.

Bu alan hâlâ az sayıda eserle temsil ediliyor. Türkçede bu eksiklik daha da belirgin. Bu yüzden, ömrünü Kur'an ilimlerine adanmış âlimlerin Arapça eserlerini tercüme ederek hizmete sunmaya karar verdik.

Elinizdeki bu eser, işte bu niyetle Türkçeye kazandırılmış değerli bir tefsirdir: Fâdıl Sâlih es-Sâmerrâî'nin İbrahim Süresi Tefsiri.

Hocamız bu kitabında klasik tefsirlerde genellikle üzerinde durulmayan konuları, ayetlerin derin anlam katmanlarını, kelime seçimlerindeki incelikleri, zarf ve harf tercihlerindeki beyan sınırlarını titizlikle inceliyor.

Kur'an'a duyduğunuz muhabbeti ve merakı daha da derinleştirmesi duasıyla...

Fatma Serap Karamollağlu
İstanbul, 2025